

РОЗРОБКА АЛГОРИТМУ СУСПІЛЬНИХ ЕКОЛОГІЧНИХ СЛУХАНЬ ПРИ ПРОЕКТУВАННІ ПІДПРИЄМСТВ З ВИРОБНИЦТВА ПОЛІМЕРІВ

Рассоха О.М., Черкашина Г.М., Василенко О.М.

Національний технічний університет

«Харківський політехнічний інститут», м. Харків

Виробництва багатотоннажних полімерів безперервним методом (наприклад, поліетилену низької та високої густини, поліпропілену, полівінілхлориду, полістиролу тощо) є складними технологічними комплексами з великим спектром негативних наслідків для довкілля. Проектування виробництв подібного типу – це складна технічна задача на різних етапах: попередня стадія, технічне проектування, розробка проектно-конструкторської документації.

На попередній стадії проектування після розробки техніко-економічного обґрунтування засад виробництва високомолекулярних сполук здійснюється екологічна експертиза розробленого обґрунтування (державна; суспільна з використанням процедур суспільних екологічних слухань тощо). Характер та механізм державної екологічної експертизи чітко регламентовані нормативно-правовими документами. Проходження суспільної процедури техніко-економічного обґрунтування, незважаючи на деякі нормативні акти, викликає багато питань, неузгоджень та занепокоєння. Особливо це стосується проектування хімічних виробництв, в тому числі й полімерних матеріалів, які досить негативно впливають на довкілля: мають значну кількість токсичних газо-пилевих викидів, промислових стічних вод зі значним вмістом забруднювачів органічного та неорганічного походжень, шкідливих і частково індіферентних твердих промислових (і в деяких випадках побутових) відходів, які потребують утилізації або захоронення на спеціально відведених майданчиках. Для об'єктивної оцінки запропонованих технічних рішень у техніко-економічному обґрунтуванні проекту виробництва полімерів суттєва роль надається незалежній, комплексній суспільній екологічній експертизі проекту із залученням компетентних осіб, громад, суспільних організацій, зацікавлених в якості майбутнього реалізованого проекту хімічного виробництва (синтезу полімерів і композитів на їх основі).

В роботі запропоновано оптимальний (На наш погляд) варіант алгоритму суспільної експертизи у формі екологічних слухань, обговорення техніко-економічного обґрунтування проекту виробництва поліетилену високого тиску, враховуючи екологічні – (забруднення атмосфери, гідросфери, літосфери шкідливими продуктами синтезу), а також можливими форс мажорними обставинами (наприклад, аварійна ситуація у трубопровідному та реакторному господарствах). Розроблений варіант суспільної експертизи характеризується високим рівнем достовірності та об'єктивності технічного аналізу екологічного стану в районі та майданчику будівництва виробництва поліетилену високого тиску на різних етапах роботи підприємства: будівництво, запуск, вихід на проектну потужність, функціонування діючого хімічного виробництва тощо.